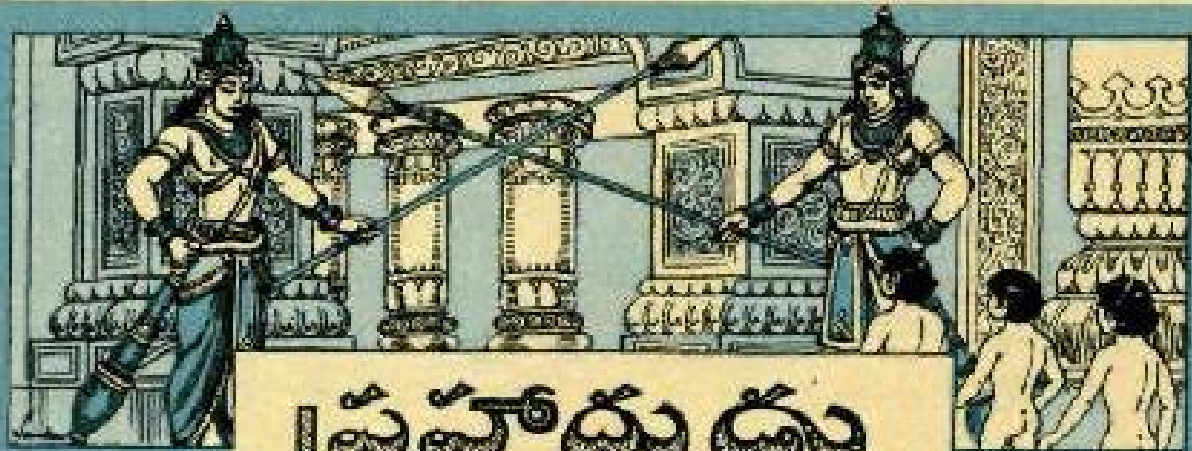

చందమామ

ప్రహేలుడు

ప్రహ్లాదుడు

బ్రహ్మ మానస పుత్రులైన సనకసనంద నాదులు మూడు లోకాలూ తిరుగుతూ ఒక నాడు తలవని తలంపుగా విష్ణు లోకానికి వెళ్ళారు. అయిదేళ్ళ పిల్లల లాగా, దిగం బయలై ఉన్న ఆ వృద్ధ మహామునులను చూసి విష్ణువు యొక్క ద్వారపాంకులైన జయ విజయులు అడ్డగించి, లోపలికి పోనివ్వారు కారు. దానికి అలిగి ఆ మునులు ద్వారపాలకులను రాక్షస జన్మ లెత్తమని శపించారు.

శాపానికి భయపడి జయవిజయులు శాప మోక్షణం దయచెయ్యమని మునులను వేడుకున్నారు. మూడు జన్మల ఆసంతరం వారికి తిరిగి విష్ణులోక ప్రాప్తి కలిగేట్లుగా అనుగ్రహించి మునులు తమ దారిన తాము వెళ్ళారు. ఆ శాపం భరితంగా వారు మొదటి జన్మలో కశ్యపుడికి దితి గర్భాన హిరణ్యకశిప హిరణ్యాక్షులై జన్మ ఎత్తారు.

హిరణ్యాక్షుడు యుద్ధానక్తి గల వాడు. తనతో యుద్ధం చేయమని అతను వరుణుణ్ణి ఇంకా అతరులనూ పిలిచాడు. కాని ఎవరూ అందుకు సిద్ధ పడలేదు. అతను భూమిని చుట్టి పాతాళంలో పడేసినప్పుడు విష్ణువు యజ్ఞ వరాహవతారమెత్తి భూమిని పైకి తెచ్చాడు. హిరణ్యాక్షు డా వరాహంతో తల పడి, యుద్ధం చేసి చచ్చాడు.

విష్ణువు తన తమ్ముణ్ణి చంపినందుకు హిరణ్యకశిపుడికి పట్టరాని కోపం వచ్చింది. అతను నభలో దానవ ఏరుల సుదైశించి కోపాతిరేకంతో మాట్లాడుతూ, "మా యా రూపంలో వచ్చి నా తమ్ముణ్ణి చంపిన ఆ విష్ణువును నా కూలానికి గుచ్చి, అతడి రక్తంతో నా తమ్ముడికి తర్పణం చేస్తాను. ఈ లోపల మీరు ప్రపంచ మంతటా తిరిగి తవన్నూ, యజ్ఞాలూ, వేదాధ్యయనమూ, వ్రతాలూ, దానాలూ చేసే వారి నందరిని

చంపండి. గోబ్రాహ్మణ పూజలూ, వర్ణాశ్రమ విధులూ సక్రమంగా సాగే గ్రామాలన్నిటినీ తగలబెట్టండి,” అని హెచ్చరించాడు.

రాక్షసులు విజృంభించి సంచరిస్తూ ప్రజల పైన పడి హత్యాకాండ సాగించారు. పురాలనూ, గ్రామాలనూ, రాజధానులనూ, మండలనూ, తోటలనూ, పొలాలనూ, ఆశ్రమాలనూ విధ్వంసం చేశారు.

హిరణ్యకశిపుడు చచ్చిన తమ్ముడికి ఉత్తరక్రియలు చేసి, తన తల్లిని, తమ్ముడి భార్యనూ, కొడుకులనూ ఊరడించి, తనకు ఆవశ్యకం గాని, ముసలితనం గాని, చాపు గాని లేకుండా చేసుకుని, లోకాలన్నిటికి

తానే రాజు కావాలన్న కాంక్షతో తపస్సు చేయబోయాడు.

అతను మందరగిరి యొక్క లోయలో కాల్ వొటనవేలిపై నిలబడి, చేతులు పైకెత్తి పరమ దారుణమైన తపస్సు చేశాడు. అతని శరీరం యొక్క వేడి అన్ని లోకాలకూ వ్యాపించింది. సముద్రాలు ఘోషించాయి. భూమి కంపించింది.

దేవతలు హిరణ్యకశిపుడి తపస్సుకి తట్టుకోలేక బ్రహ్మ లోకానికి పరిగెత్తిపోయి, హిరణ్యకశిపుడి తపస్సు ఏదోవిధంగా నిలుపు చెయ్యమని బ్రహ్మను వేడుకున్నారు. అందుకు బ్రహ్మ సమ్మతించాడు.

బ్రహ్మ వెళ్లి చూసేసరికి హిరణ్యకశిపు
 డెక్కడ ఉన్నాడీ కూడా తెలియరాలేదు.
 అతని చుట్టూ పుట్ట పెరిగింది. దాన్నిండా
 గడ్డి, వెదురుదుబ్బులా ఉన్నాయి. హిరణ్య
 కశిపుడి శరీరాన్ని చీమలు తినేశాయి.
 బ్రహ్మ అతని స్థితిచూసి ఆశ్చర్యపడి,
 "హిరణ్యకశిపూ, నీ తపస్సు ఫలించింది,
 లేచిరా! నీ కేం వరం కావాలో కోరుకో!"
 అంటూ తన కమండల జలం హిరణ్యక
 శిపుడి శరీరం పైన చల్లాడు.

వెంటనే హిరణ్యకశిపుడు బంగారంలాగా
 వెలిగిపోతున్న శరీరంతో, యౌవనంతో
 నిండినవాడై పుట్టలో నుంచి పైకి వచ్చాడు.

అతను హంస వాహనం ఎక్కి అకాశంలో
 కనిపించే బ్రహ్మకు సాక్షాంగ నమస్కారం
 చేసి, స్తుతించి, "వేసు కోరిన వర మివ్వ
 దలిస్తే, నీవు సృష్టించిన భూతాలలో దేని
 వల్లా నాకు చావు లేకుండా వరమివ్వ.
 లోవరిగాని, వెలవరిగాని, రాత్రిగాని, పగలు
 గాని, భూమిపైగాని, అకాశంలోగాని, నీవు
 సృష్టించని వాటి చేతగాని, అయుధాల చేత
 గాని, మానవులచేతగాని, ప్రాణం లేని వాటి
 చేతగాని, ప్రాణంగల వాటి చేతగాని, సురా
 సుదుల చేతగాని, మహారాగుల చేతగాని
 నాకు చావు లేకుండానూ, యుద్ధంలో నాకు
 అపజయం లేకుండానూ, రాజరికంలో

నాకు ఎదురు లేకుండానూ, దేవతల కుండే అష్ట విశ్వరూపాలూ నా కుండేబట్టూ వర మియ్యి," అని వేడుకున్నాడు.

బ్రహ్మ హరణ్యకశిపుడికి ఆతను కోరిన వరాలన్నీ ఇచ్చి తన లోకానికి తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు.

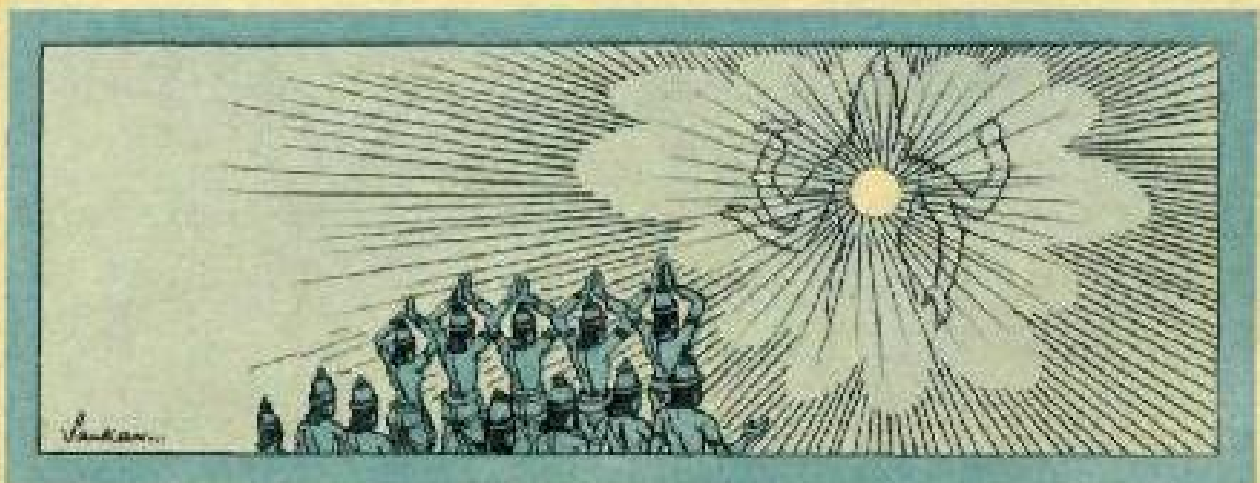
బ్రహ్మ నుంచి ఆపూర్వమైన వరాలు పొంది, శరీరం బంగారు రంగులో మెరిసి పోతూ, తన తమ్ముడి చావుకు కారకుడైన విష్ణుని ద్వేషిస్తూ అతను త్రిలోక దిగ్విజయానికి పూనుకున్నాడు. దేవ, రాక్షస, మనుష్య, గంధర్వ, గరుడ, ఉరగ, సిద్ధ, చారణ, విద్యాధర, యక్ష, రాక్షస, భూత, ప్రేత గణ రాజులూ, ఋషులూ, మునులూ ఆతనికి వశులయ్యారు. విశ్వకర్మ నిర్మించిన స్వర్గం ఆతనికి విలయమయింది. లోక పాలకు లతనికి పాదపందనాలు చేశారు, సిద్ధ గంధర్వ విద్యాధరాప్సరసలు ఆతని ముందు సృత్యాలు చేశారు.

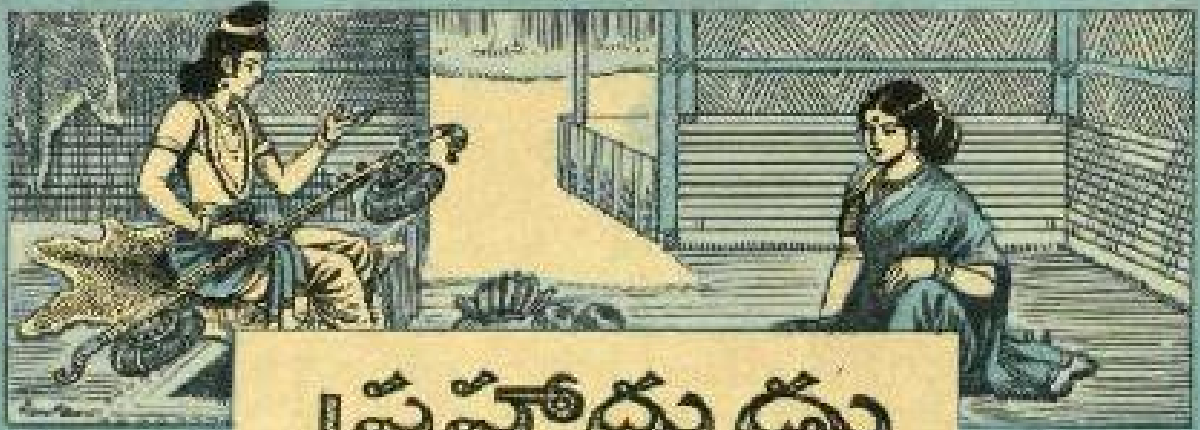
విశ్వావస తుంబుర నారదులు అతని కిర్తిని గానం చేశారు. భూమ్యాకాలూ, సదులూ, సప్త సముద్రాలూ, అతని అష్ట ప్రకారం నడుచుకున్నాయి.

ఒక్క త్రిమూర్తులు తప్ప అతని అజ్ఞకు లోబడని వారు లేరు.

దిక్పాలకులు మొదలైన వారు దిక్కు తెలియక విష్ణుమూర్తిని శరణుజొచ్చారు. వారి మొర లొలకించిన హరి ఆశీర్వాద రూపంలో, "భయపడకండి. కొంచెం ఓపిక పట్టండి. ఆ రాక్షసుడి సంగతి నాకు తెలుసు. నేను వాడి మదం అణగిస్తాను. వాడు తన కొడుకైన ప్రహ్లాదుణ్ణి హింసించేటప్పుడు, బ్రహ్మ ఇచ్చిన వరాలకేమీ భంగం కలగకుండా నేను వాణ్ణి చంపేస్తాను," అని అభయం ఇచ్చాడు.

విష్ణువు చెప్పిన ఈ మాటలకు తృప్తి పడి దేవతలు తమతమ నివాసాలకు వెళ్ళిపోయారు. —(ఇంకావుంది)

ప్రహ్లాదుడు

2

హిరణ్యకశిపుడు తపస్సు చేయబోయే సమయానికి అతని భార్య లీలావతి గర్భవతి. ఆ సమయంలోనే ఇంద్రుడు విజృంభించి రాక్షసుల పై యుద్ధంచేసి ఓడించి, లీలావతిని పట్టుకున్నాడు.

అప్పుడు నారదుడు వచ్చి ఇంద్రుడితో, "ఈమె పరమసాధ్వీ, మహావతివ్రత. ఈమె నెందుకు పట్టుకున్నావు? విడిచిపెట్టు," అని చెప్పాడు.

"ఈమె గర్భాన కొడుకున్నాడు. వాణ్ణి చంపి ఈమెను విడిచిపెట్టుతాను," అని ఇంద్రుడు సమాధానం చెప్పాడు.

"ఈమె గర్భాన ఉన్నవాడు గొప్ప హరిభక్తుడు," అని నారదుడు చెప్పిన మీదట ఇంద్రు డామెను విడిచిపెట్టాడు. నారదు డామెను తన ఆశ్రమానికి తీసుకు పోయి అక్కడ ఆమెకు తత్వోపదేశం చేశాడు.

లీలావతి గర్భంలో ఉన్న శిశువు కూడా ఆ తత్వాన్ని గ్రహించింది.

ఆ శిశువే ప్రహ్లాదుడు. హిరణ్యకశిపుడికి ప్రహ్లాదుడితో సహా నలుగురు కొడుకులు. మిగిలినవారి పేర్లు అనుష్ఠాదుడు, సంఘాదుడు, ప్లాదుడు. వారిలో ప్రహ్లాదుడు జగత్పూజితుడు. అతను శిలవంతుడు, శాంత వినయ దయాదీగుణాలు గలవాడు, అమర లక్షణా లేపి లేనివాడు. అన్నిటిని మించి అతనికి దైవభక్తి పుట్టుకతోనే వచ్చింది. అడుగుంటున్నా, తింటున్నా, తాగుతున్నా, నిద్రిస్తున్నా అతని మనసు హరి పైనే ఉండేది. హరి చింతలో అస్తమానమూ మునిగి తేలుతూ ప్రహ్లాదుడు ఏదో పాడుకునేవాడు, ఒకప్పుడు సృత్యం చేసేవాడు, ఎవరో పిలిచినట్టుగా వలికే వాడు, ఉన్నట్టుండి కంట నీరుపెట్టుకునే

వారు, ఒకప్పుడు మౌనంగా ఉండి పోయేవారు.

రాక్షసులకు గురువైన సుక్రుడికి చండుడూ, అమర్కుడూ అని ఇద్దరు కొడుకు లుండేవారు.

వారు హిరణ్యకశిపుని ఇంటనే ఉండి, ఇతర పిల్లలతోబాటు ప్రహ్లాదుడి చేత కూడా రాజు నితి చదివించారు.

ప్రహ్లాదుడు గురువులు చెప్పినది చదువు కున్నాడన్న మాటగాని, ఆ చదువులో అతనికి ఏమీ నమ్మకం లేదు.

ఒకనాడు హిరణ్యకశిపుడు ప్రహ్లాదుణ్ణి ఒళ్ళి కూచోబెట్టుకుని, "నీవు చదువు

కుంటున్న విషయాలలో నీకు ఉత్తమంగా తోచినదేమిటో చెప్పు," అన్నాడు.

దానికి ప్రహ్లాదుడు, "నాన్నా, భ్రమ జనితమైన అహంకారంతో అరాటపడే ప్రాణులు చీకటి బావి బాటి ఇంటిని వదిలి పెట్టి ఏ అడవికో వెళ్ళి హరిధ్యానం చేసు కొవటమే నాకు అన్నిటికన్న ఉత్తమంగా తోస్తున్నది," అన్నాడు.

హిరణ్యకశిపుడు గట్టిగా నవ్వి, "పిల్లల మనసు ఎటువదిలే అటు నులుపుగా తిరుగు తుంది! ఎవరో హరి భక్తులు రహస్యంగా వీరి బుద్ధిని మార్చేస్తున్నారు. అలాటి దేమి జరగకుండా వీడికి విద్యాబోధ చెయ్యండి," అని గురువులను హెచ్చరించాడు.

చండామర్కులు ప్రహ్లాదుణ్ణి విద్యా గృహానికి తీసుకుపోయి, మృదువుగా, "బాబూ, నీవు చాలా బుద్ధిమంతుడవు. అబద్ధం ఆడకుండా చెప్పు, నీకిలాటి ఆలోచనలు ఎవరైనా చెబుతున్నారా? లేక నీకే కలుగుతున్నాయా? మిగిలిన పిల్లలు ఇలాటి మాట లెప్పుడూ అనరే?" అని అడిగారు.

"భగవంతుడు కల్పించిన మాయచేతనే తన, పర అనే భేదభావం కలుగుతుంది. ఈ భ్రమ బ్రహ్మ అంతటి వాణ్ణికూడా బాధిస్తుందంటే మామూలు మనుషుల సంగతి

చెప్పే దేమిటి? అయస్కాంతం అనుమును లాగినట్టుగా హరి నా మనస్సును అస్తమానమూ అకర్తిస్తున్న కారణం చేతనే మీరు చెప్పే చదువుకూ, నాకు కలిగే భావాలకూ భేదం ఉంటున్నది," అని ప్రహ్లాదుడు బదులు చెప్పాడు.

"ఓరి దుర్మతి! మా కపభ్యాతి తేవ బానికి నువ్వెక్కడ దాపరించావురా! చందనవనం లాటి దైత్య వంశానికి గడ్డలి అయిన ఆ విష్ణుమూర్తికి కర్రలాగా వుట్టు కొస్తే! ఏదిరా జెత్తం?" అని గురువు లిద్దరూ ప్రహ్లాదుణ్ణి భయపెట్టి విద్యాబోధ సాగించారు.

వా రతనికి ధర్మార్థకామాలను గురించి చదివించి, సామదానభేద దండాలనే చతురోపాయాలు అతనికి బాగా వచ్చాయని తేలినమీదట, నలుగురెట్టొస్తానని చెప్పించి, మృష్టాస్త్ర భోజనం పెట్టించి, హిరణ్యకశపుడి వద్దకు తీసుకుపోయారు.

హిరణ్యకశపుడు కొడుకును ఒళ్లోకి తీసుకుని, లాలించి, వెనకటిలాగా, "బాబూ, నీవు చదివిన దానిలో నీకు బాగా వచ్చిన ఆంశ మేమిటి? ఉత్తమంగా తోచిన దేమిటి?" అని అడిగాడు.

దానికి ప్రహ్లాదుడు, "హరిశ్రవణమూ, కీర్తనమూ, స్మరణమూ, పాదసేవనమూ,

అర్చనమూ, పండనమూ, దాస్యమూ, సఖ్యమూ, ఆత్మ సమర్పణమూ అనే తొమ్మిది విధాల భక్తియోగం అచరించటమే చదువు అన్నదిలోకి మేలైనదని నా నమ్మకం," అన్నాడు.

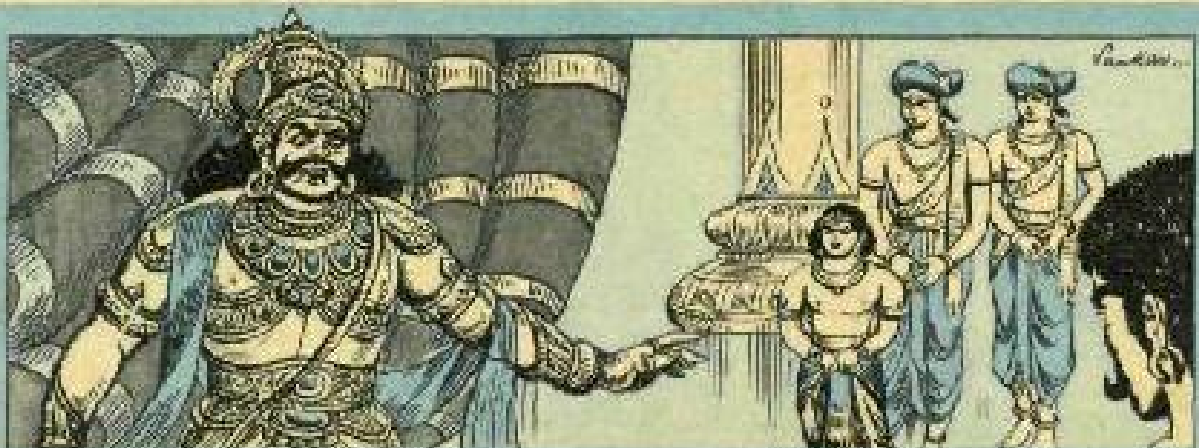
హిరణ్యకశిపుడు కోపాద్రేకంతో, "బ్రాహ్మణాధములారా, నేనంటే అంత అలక్ష్మిమా? కుర్రవాడికి మీరు నేర్చే విద్య ఇదా?" అని గర్జించాడు.

"మహారాజా, అగ్రహించ వద్దు. విడుచెప్పే విషయాలు మేము నేర్పినవి కావు, అతరులు చెప్పినవి కావు. అవి వాడికి పుట్టుకతోనే వచ్చి ఉండాలి. మా తప్ప ఇందులో ఏమీ లేదు," అని గురువులు విన్నవించారు.

చండామర్కటలు యిలా చెప్పగానే హిరణ్యకశిపుడు ప్రహ్లాదుడితో, "దుర్మార్గుడా, గురువులు చెప్పకుండా నీకి ఉద్దేశాలు ఏలా కలిగాయిరా?" అన్నాడు.

"ఇంద్రియాలకు లోబడి సంసారసాగరంలో మునిగి తేలే వారికి హరిభక్తి దానంతట అదిగాగాని, ఇతరులు చెబితేగాని కలిగేది కాదు," అని ప్రహ్లాదుడు తండ్రికి సమాధానం చెప్పాడు.

ఈ మాట వింటూనే హిరణ్యకశిపుడు ప్రహ్లాదుణ్ణి తన తోడమీది నుంచి కిందికి తోసెసి, తన భటులతో, "వీణ్ణి నా ఎదురుగా లేకుండా తీసుకుపోయి చంపేయండి. తన వివేకాంధిని చంపిన విష్ణువు అడుగులకు మడుగులోతే వీడు నా తమ్ముణ్ణి చంపిన వాడి కిందనే లెక్క. అయిదేళ్ళకే తల్లిదండ్రులకు శత్రువైన వీడు ఆ హరికోసం ఏం చేసినా చెయ్యగలడు! నాకు పుట్టితేనేం గనక? కరీరంలో పుట్టిన రోగాన్ని నాశనం చేసుకోమా? కుళ్ళిపోయిన అంగాన్ని బండించమా? విషం యిచ్చిగాని, మరొక విధంగా గాని వీణ్ణి చంపేయండి!" అన్నాడు. (అంకా వుంది)

ప్రహ్లాదుడు

3

హిరణ్యకశిపుడి ఆనతిపై భయంకరులైన రాక్షసులు ప్రహ్లాదుణ్ణి సూలాలతో పాడిచారు. పెద్ద ఏనుగుల చేత తొక్కించారు. పాముల చేత కరిపించారు. మారణ హోమప్రయోగాలు చేశారు. కొండల మీది నుంచి తోయించారు. కృత్రిమంగా ఏనుగులు కూడా మీద పడేలాగు చేశారు. విన్నించినా, నెలలో పూడ్చి పెట్టినా, విషం పెట్టినా కూడా ప్రహ్లాదుడు చెక్కుచెదరలేదు. బ్రహ్మచేవుడు హిరణ్యకశిపుడి కిచ్చిన పరాలన్నీ ప్రహ్లాదుడికి దగ్గినట్టయింది.

తన ప్రయత్నాలన్నీ ప్యర్థం కావటం చూసి హిరణ్యకశిపుడికి ఒక వింత భయం పట్టుకున్నది. కావటానికి పనివాడేగాని ప్రహ్లాదుడిలో ఏదో శక్తి ఉన్నది. వాడికి భయం కూడా లేదు. వాడితేటి పగ తన చావుకు దారి తీస్తుందా అన్న సంకయం

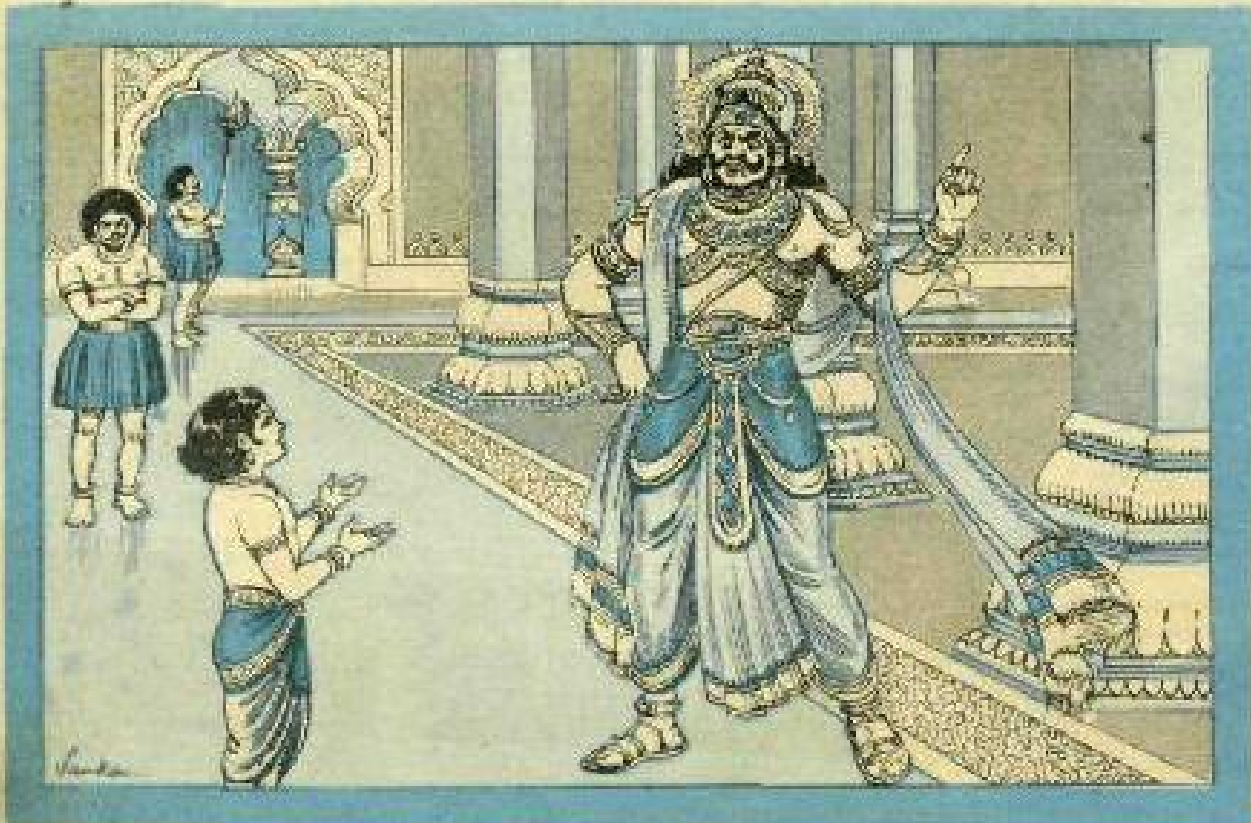
హిరణ్యకశిపుడి మెదడులో తల ఎత్తింది. ఈ విధంగా తల వంచుకుని ఆలోచిస్తూ చింతాకాంతుడై హిరణ్యకశిపుడు కూర్చుని ఉండగా, చందామర్కలు ఆతని పద్దకు వచ్చి, "మూడు లోకాలనూ జయించిన మీ కెందుకు విచారం? ఎన్నెల్లలకు గుణదోషాలు తెలియవు. అందుచేత ప్రహ్లాదుడి ముద్దులను గురించి విచారించ నవసరం లేదు. సుకావాద్యులవారు వచ్చిన అనంతరం ఆయన ప్రభావంచేత కుర్రవాడి ముద్ది మారవచ్చు," అన్నారు.

"నరే, ప్రస్తుతానికి మీరు వాడికి రాజధర్మాలూ, గృహస్థధర్మాలూ నేర్చుతూ ఉండండి," అని హిరణ్యకశిపుడు చందామర్కలతో అన్నాడు. ఆ ప్రకారమే వారు ప్రహ్లాదుడికి పూర్వంలాగే చదువు చెప్పతూ వచ్చారు. కాని తత్వజ్ఞానం తల కెక్కిన

ప్రహ్లాదుడి కి చదువు ఎంత మాత్రమూ నచ్చలేదు. తనతో కలిసి చదువుకునే పిల్లలు తనను అటలకు పిలిచినప్పుడు ప్రహ్లాదుడు వారికి కూడా తత్వబోధచేసి, భగవంతు డొక్కడే సత్యమని, మిగిలినవన్నీ బాధలను కలిగించే భ్రమలు మాత్రమేనని, ఈ తత్వోపదేశం నారదుడు తన తల్లికి చెయగా తాను విన్నానని చెప్పాడు. అతని ప్రభావంతో మిగిలిన రాక్షస బాలులు కూడా హరి ధ్యానంలో పడ్డారు. అది చూసి కంగారు పడి చండామర్కులు హిరణ్యకశిపుడితో ప్రహ్లాదుడు చేస్తున్న పని గురించి చెప్పారు. తన కొడుకును తానే చంపడానికి హిరణ్యకశిపుడు

నిశ్చయించుకున్నాడు. అతను ప్రహ్లాదుణ్ణి పిలిపించి, చేతులు మోడ్చి వినయంగా నిలబడి ఉన్న ఆ కుర్రవాడితో, "ఓరీ నీతి మాలినవాడా! ఏం చూసుకుని నా అజ్ఞానం ఢిక్కరిస్తున్నావురా? నా అజ్ఞానం నుండి లోకాలూ గడగడలాడతాయే!" అన్నాడు.

"మహారాజా, నీకేమిటి, నాకేమిటి? అందరికీ బలం ఆ పరమాత్ముడే. నీవు రాక్షసభావం వదిలిపెట్టి సామ్యుడివికా. అంతశ్శత్రువులైన కామ క్రోధ లోభ మోహ మద మాత్సర్యాల వారింటిని గెలిప కుండా లోకాలన్నిటినీ జయించానంటే ప్రయోజనంేమిటి?" అని ప్రహ్లాదుడు జవాబిచ్చాడు.

"మూడుదా, నీటి చావు తెలివిలాగుంది. నేనుగాక మరెవరే శక్తి కలిగి ఉన్నారో తెలుసా? వా దెక్కడ?" అని హిరణ్యకశిపు డన్నాడు. లోకేశ్వరు డంతటా ఉన్నాడని ప్రహ్లాదుడు చెప్పాడు. "అయితే ఈ స్తంభంలో కన బడడేం?" అని హిరణ్యకశిపుడు కత్తి దూసి ప్రహ్లాదుణ్ణి చంపటానికి సింహాననం నుంచి చివారున లేస్తూ సభా స్తంభాన్ని తన పిడికిలి బలంతో ఒక్క దెబ్బ కొట్టాడు.

వెంటనే భూమ్యాకాశాలు బద్దలయినట్టు భయంకరమైన చప్పుడయింది. అది బ్రహ్మ మొదలైన వాళ్ళు కూడా విన్నారని హిరణ్యకశిపుడు చెవిన పెట్టలేదు. కాదు కును ఎలా చంపటమా అని తటవటా యిస్తూ అతను అటూ ఇటూ తిరిగాడు.

అంతలోనే అతనికి స్తంభంలో నుంచి పుట్టిన భయంకరమైన వింత ఆకారం కన బడింది. అది మృగమూ కాదు, మనిషీ కాదు. దానికి భయంకరమైన కోరలూ, కత్తి లాటి నాలుకా ఉన్నాయి. వసువు వచ్చని రంగుతో కళ్ళు క్రూరంగా మెరుస్తున్నాయి. మెడ కురుచగానూ, బాగా కొప్పి ఉన్నది. శరీరం నిండా తెల్లని రోమాలున్నాయి. అయిదుధాలలాటి గొళ్ళున్నాయి.

అది మహావిష్ణువు హిరణ్యకశిపును చంప టాని కె త్తిన నృసింహవతారం.

"మాయావి అయిన విష్ణువు నన్ను చంపటానికి ఈ రూపంలో వచ్చి ఉంటాడు. అయినా నన్నితనం చెయ్యగలడు?" అనుకుని హిరణ్యకశిపుడు చేత గద వట్టుకుని నృసింహుడి పైకి పెడబాబ్బు పెడుతూ వెళ్ళాడు. నృసింహుడు అతన్ని, గరుత్మంతుడు పామును పట్టిపట్టుగా వట్టాడు. అయితే హిరణ్యకశిపుడు పాము బారినట్టుగానే అవట్టు తప్పించుకున్నాడు. తప్పించుకుని ఆ హిరణ్యకశిపుడు, ఆ నృసింహుడు తన బలానికి భయపడ్డా డనుకుని, కత్తి దాలూ వట్టుకుని నృసింహుడితో యుద్ధానికి తలపడ్డాడు. వెంటనే అతన్ని నృసింహుడు ఒడిసి పట్టుకున్నాడు. ఆయన శాంతికి హిరణ్యకశిపుడు ఏమీ చూడలేక కళ్ళు మూసుకుని తప్పించుకు పోబాగాడు. కాని అది సాధ్యం కాలేదు.

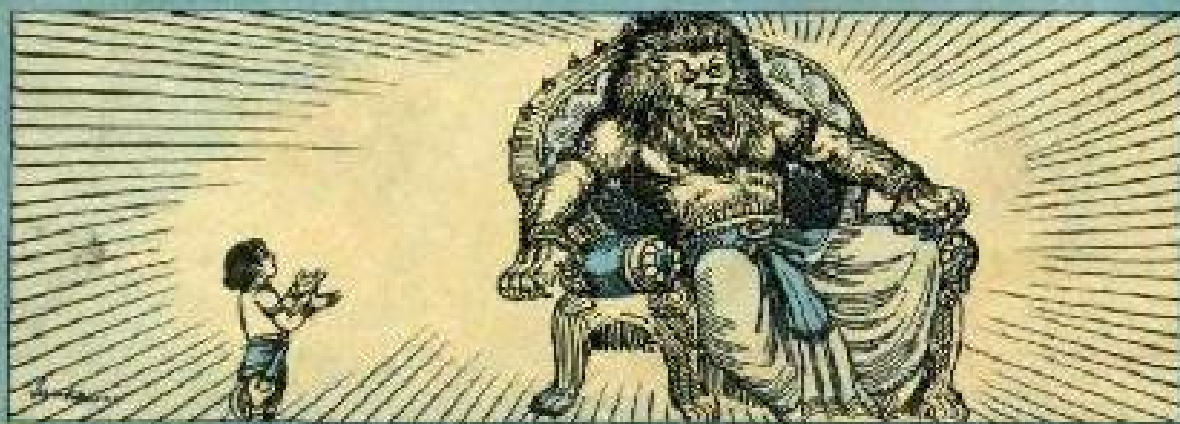
నృసింహుడు హిరణ్యకశిపుణ్ణి, పగలూ రాత్రి కాని సంధ్యాసమయంలో, తన తొడ

మీద పెట్టి, గొళ్ళతో అవలీలగా చీల్చి చంపేశాడు. తరువాత కొందరు రాక్షసులు తన పైకి ఆయుధాలతో రాగా వారిని కూడా చంపి, ఇక తనను ప్రతిఘటించే వారెవరూ లేకపోయే సరికి వెళ్ళి సింహాసనం మీద కూర్చున్నాడు. ఆయన అవతారం అత్యంత భయానకంగా ఉన్నది.

అక్కడికి బ్రహ్మ మొదలుగా గల దేవతలంతా చేరారు. లోకకంటకుడైన హిరణ్యకశిపుణ్ణి చంపినందుకు ఆయనను స్తుతించారు. కాని ఆయనలో సౌమ్యం ఏర్పడలేదు. అప్పుడు బ్రహ్మ ప్రహ్లాదుణ్ణి పిలిచి నృసింహుణ్ణి శాంతింప జేయమన్నాడు.

ప్రహ్లాదుడు ధైర్యంగా ఆ నృసింహుణ్ణి సమీపించి, ఆయనను స్తుతించి ప్రశాంతుణ్ణి చేశాడు.

తరువాత ప్రహ్లాదుడు తన తండ్రికి ఉత్తరక్రియలు జరిపి తానే రాజై రాజ్య పాలన చేశాడు. —(ఇంకా వుంది)

ప్రహ్లాదుడు

4

ప్రహ్లాదుడు దేవి అనే ఆమెను పెళ్ళాడి, ఆమెకు ఆయుష్మంతుడు, శివి, విరోచ నుడు, కుంభుడు, నికుంభుడు అనే కొడుకు లను కన్నాడు. వీరిలో ప్రసిద్ధుడు విరోచ నుడు. శివి అనే పురాణ ప్రసిద్ధు డొక డున్నాడుగాని, అతను ప్రహ్లాదుడి కొడుకు కాదు, ఉగినరుడి కుమారుడు : అతని తల్లి దేవి కాదు, మాధవి.

స్వసంహమూర్తి చేత హిరణ్యకశిపుడు చేవిపొయిన అనంతరం ప్రహ్లాదుడి జీవితా నికి సంబంధించిన అనేక ఘట్టాలు మనకు పురాణాలలో కానవస్తాయి.

తాను రాజుగా ఉన్నప్పుడు ప్రహ్లాదుడికి కూడా స్వర్గాన్ని జయించాలనే కోరిక వుట్టు కొచ్చింది. అతను దేవతలతో యుద్ధం చేసి ఓడిపోయాడు ! మరొక సందర్భంలో అతను విష్ణుభక్తిని కోల్పోయి, విష్ణువుతో యుద్ధా

నికి కూడా పూనుకున్నాడు. అది జరగటా నికి కారణం : ఒకసారి ప్రహ్లాదుడు ఎవరో మునిని అవమానించగా ఆ ముని అతన్ని శపించాడు. అయితే విష్ణువుతో పోరాటం తటస్థపడిన మీదట ప్రహ్లాదుడికి జ్ఞానో దయమై, అతను తిరిగి విష్ణు భక్తుడయ్యాడు.

చ్యవసమహముని ఏ సదిలోనో స్నాన చేస్తూ నుడి గుండంలో చిక్కుకుని పాత ఖానికి దిగిపోయాడు. అప్పు డక్కడ ఉన్న ప్రహ్లాదుడు ఆయనను గొరవించి, ఆయన ద్వారా తీర్థయాత్రల మహిమలు తెలుసు కున్నాడు. తనకు కూడా తీర్థాలు సేవించా లనే బుద్ధి పుట్టి అతను చ్యవస మహముని వెంట సపరివారంగా బయలుదేరి తీర్థ యాత్రలు చేయసాగాడు. ఒక తీర్థంలో అత నికి తపస్సు చేసుకుంటున్న సరనారా యణులు కనిపించారు. వారి ముందు

అస్త్రాలున్నాయి. అది చూసి ప్రహ్లాదుడు, 'ఏరు దొంగ మునులలాగా ఉన్నారే! పున మునులైతే ఏరికి అస్త్రాలతో ఎందుకంటారు?' అన్నాడు.

ఆ మాటలకు నరనారాయణులు ఆలిగి, ప్రహ్లాదుడితో యుద్ధం చేసి ఓడించారు. ఓడిపోయిన ప్రహ్లాదుడు విష్ణువును ప్రార్థించగా విష్ణువు ప్రత్యక్షమై, 'ఈ నరనారాయణులు ఎవరోకాదు నా అంశన పుట్టిన వారే,' అని చెప్పాడు.

మరొకసారి ప్రహ్లాదుడి కొడుకు విరోచనుడు దనే వాడూ, అంగిరసు డనే బ్రాహ్మణుని కుమారుడు సుధన్వు డనే వాడూ ఒకే

కన్యను వరించి పెళ్ళాడ గేరారు. ఆ సంధర్భంలో వారు తమ గుణగణాల విషయంలో పోటీపడి, తీర్పు చెప్ప మని ప్రహ్లాదుడి వద్దకే వచ్చారు. ప్రహ్లాదుడు వారిద్దరిలో ఎవరు అధికులో చెప్పటానికి తీర్పుపడి, వారిని కళ్ళవృద్ధి వద్దకు వెళ్ళ మని సలహా ఇచ్చాడు.

'నిన్ను వ్యాయం చెప్పమని కోరుతుంటు, నీవు మమ్మల్ని మరెవరి దగ్గరికో పొమ్మంటావేమిటి? రాజుగా నీవు మాలో ఎవరు అధికుడో నిర్దుష్టపాతంగా చెప్పి, అధర్మం అవలంబించావంటే నీకు చేటు తప్పదు,' అన్నాడు సుధన్వుడు.

ఈ మాట విని ప్రహ్లాదుడు, విరోచనుడు తన కొడుకే అయినప్పటికీ, అతని కన్న సుధన్వుడే ఎక్కువని వ్యాయంగా తీర్పు చెప్పాడు.

విరోచనుడి కొడుకే బలి. ప్రహ్లాదుడు స్వరాన్ని జయించబోయి, దేవతలతో ఓడిపోయిన విష్ణుట తాను తపస్సు చేసుకోబోతూ బలికే రాజ్యాభిషేకం చేశాడు. ఒకసారి బలి తన తాత అయిన ప్రహ్లాదుణ్ణి, 'ఒకప్పుడు మన దైత్యులు బలి ఏర్ప సంతపన్నులై ఉండేవారు కదా, రాసురాసు వారి బలం క్షీణిస్తున్నది. ఇందుకు కారణం మేమిటి?' అని అడిగాడు.

దానికి ప్రహ్లాదుడు, "విష్ణువుయొక్క ప్రభావమే అందుకు కారణం." అన్నాడు.

"విష్ణువు అంత గొప్పవాడా? అతన్ని జయించ గల పిదులు మనలో లేరా?" అని బలి అన్నాడు.

"ఓరీ, ఇలా అన్నందుకు ఆ విష్ణువు విశ్వయంగా నీ నెత్తి అణుస్తాడు!" అన్నాడు ప్రహ్లాదుడు కోపంతో. ప్రహ్లాదు డన్న ఈ మాట అక్షరాలా నిజమయింది.

బలి గొప్ప చక్రవర్తులలో ఒకడు. అతను గొప్ప దార్మికుడు, అది తప్పనివాడు. అతనికి అశన అనే భార్యయందు రత్నమాల అనే కూతురూ, బాణుడూ, ధృతరాష్ట్రుడూ,

వికుంభనాభుడూ, విభీషణుడూ అనే కుమారులూ కలిగాడు.

దేవతలు బలిని శాంతంగా రాజ్యం చేసుకోనివ్వక, చీబకీ మాటకీ ఆడు తగులుతూ బాధించసాగారు. చూసిచూసి, బలి శాంతలోకం మీదికి దండెత్తి వెళ్ళాడు. బలిని ఎదుర్కొనడానికి శాంద్రుడు భయపడి, తన గురువైన బృహస్పతిని సలహా అడిగితే, "బలిని జయించటం నివల్ల కాదు. అందుకు నీకు విష్ణువు సహాయం ఉండాలి," అని బృహస్పతి అన్నాడు.

బలి మూడు లోకాలూ జయించి రాజ్య మేలుకుంటే, దేవతలు బ్రహ్మతో మొర

పెట్టుకున్నారు. బ్రహ్మ వారిని వెంటబెట్టుకుని విష్ణుమూర్తి వద్దకు వెళ్ళాడు. బలిని వదలమన్నట్లు చెప్తానని విష్ణువు దేవతలకు మాట ఇచ్చి, తాను వామనావతార మెత్తాడు. ఇతను మరుగుజ్జు రూపంలో కళ్యపుడికి అదితి గర్భాన పుట్టి, ఉపనయనం కాగానే ధీజాటన చేస్తూ, కొన్నాళ్ళకు బలిచక్రవర్తి వద్దకు వచ్చాడు.

బలిచక్రవర్తి ఆ పటువును చూసి, "ఏం కావాలో కోపికో," అన్నాడు. వామనుడు తనకు మూడడుగుల భూమి చాలు నన్నాడు. బలిచక్రవర్తి అందుకు సరే నన్నాడు. కాని అతని గురువైన శుక్రుడు మోసం తెలుసుకుని, "ఈ పటుడికి మూడడుగుల భూమి ఇవ్వవద్దు," అని నలహా చెప్పాడు. అది తప్పని బలి అందుకు ఒప్పుకోలేదు.

బలిచక్రవర్తి వామనుడు కొరిస భూమిని ధారాదత్తం చేసేటప్పుడు శుక్రుడు కీటక రూపంలో పాత్రలోని కొమ్ముకు అడ్డుపడి

జలధార వెలుపడకుండా చేశాడు. వామనుడొక పుల్లతో కొమ్ములోకి పొడవగా శుక్రుడి కన్నొకటి పోయింది.

ఆ తరువాత బలి వామనుడికి మూడడుగుల భూమి ధారపోశాడు.

వెంటనే వామనుడు విశ్వరూపి అయి ఒక అడుగుతో భూమిని, రెండవ అడుగుతో ఆకాశాన్ని ఆక్రమించి, "మూడో అడుగు ఎక్కడ పెట్టను?" అన్నాడు.

"నా తలపైన పెట్టు," అని బలి తల వంచాడు.

అప్పుడు ప్రహ్లాదుడు వచ్చి, "పిడు పిటి వరుడు. విఞ్ఞ శశించవద్దు," అని వామనుణ్ణి వేడుకున్నాడు. వామనుడు బలిని చంపక, అతనిని పాతాళలోకానికి పంపి, అక్కడ రాబాగా చేసి, బలి ఆజ్ఞ నిర్వర్తిం చేసి రాక్షసులు దండింపబడతారని ప్రకటించటమేగాక, తానే స్వయంగా బలికి ద్వార పాలకుడు కూడా అయ్యాడు.

